

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/1063/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912213176
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6912213176.4

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, IČO: 001 660 73, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu zo dňa 21.08.2014 proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 12C/220/2012-150 zo dňa 11.08.2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

Žalovaná nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd zastavil dovolacie konanie proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 16Co/977/2013-97 a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov prvostupňového konania. Okresný súd zastavil dovolanie konanie ako zákonný následok nezaplatenia súdneho poplatku za dovolanie vyplývajúci z ustanovenia § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Proti uzneseniu okresného súdu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, nakoľko sa domnieva, že poplatková povinnosť za podané dovolanie mu nevznikla. Ak aj bol súdny poplatok vyrubený podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, podľa uvedenej položky sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, a teda z uvedenej definície spoplatneného úkonu vyplýva, že uvedený poplatok sa vzťahuje len na podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu teda nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Poukázal na odôvodnenie pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu poslancov k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, keď konkrétne zdôrazňuje, že „v nadväznosti na zrušenie vecného oslobodenia pri žalobách na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, sa navrhuje zaviesť paušálny súdny poplatok pre tieto žaloby vo výške 20 €, čím sa jednak čiastočne zohľadňuje účel vládneho návrhu zákona a súčasne sa zlepšuje v porovnaní s vládnym návrhom prístup k spravodlivosti v týchto veciach, nakoľko sa nebude vyberať poplatok podľa percentuálnej sadzby, ale práve ako paušálny poplatok, ktorý je podstatne nižší“. Vzhľadom aj na toto stanovisko má žalobca za to, že súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 39/2007 s tým, že použitie analógie legis je v prípade vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vylúčené. Súd je pri rozhodovacej právomoci viazaný čl. 2 ods. 2 a teda platí,

že môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý stanoví zákon. Odvolateľ navyše zdôraznil, s poukazom na ustanovenie § 18ca ZoSP, že za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012 a v danom prípade bola žaloba podaná pred 01. 10. 2012, konanie sa teda začalo pred účinnosťou zákona, ktorý vyššie uvedený súdny poplatok, resp. položku Sadzobníka súdnych poplatkov zaviedol. Na základe uvedených argumentov žalobca tvrdí, že u neho neexistuje legálna povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané dovolanie a preto ani nemôže existovať dôvod na zastavenie konania pre nesplnenie neexistujúcej povinnosti zaplatiť súdny poplatok. Vzhľadom na to navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolanie v medziach daných jeho rozsahom a dôvodmi podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 1, 2 O.s.p. uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 2 ods. 4 vety prvej zákona č. 71/1992 Zb. (Zákona o súdnych poplatkoch), v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov účinného od 01.10.2012, t. j. v čase podania dovolania, zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20,- eur.

Podľa ustanovenia § 6 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa ustanovenia § 10 ods. 1 veta prvá a druhá zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej Zákon o súdnych poplatkoch), ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

Napadnutým uznesením okresný zastavil dovolacie konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku. Dovolanie voči rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 29.05.2014, č.k. 16Co/977/2013-97 žalobca podal dňa 10.07.2014 a okresný súd ho vyzval dňa 24.07.2014 na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie proti rozsudku v správnej výške 40 eur, s tým, že súd v uznesení uviedol, že súdny poplatok vyrubuje v zmysle ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších zmien a podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov s dovetkom, že dovolacie konanie bolo začaté po 01.10.2012. Súčasne bol žalobca poučený o následkoch nesplnenia poplatkovej povinnosti riadne a včas v zmysle ustanovenia § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch. Výzva súdu bola doručená právnomu zástupcovi žalobcu do vlastných rúk dňa 29.07.2014. Poplatník si poplatkovú povinnosť nesplnil.

Dovolacie konanie začína podaním dovolania. Podanie dovolania je procesný úkon, ktorý je spoplatňovaný v zmysle príslušných ustanovení zákona o súdnych poplatkoch. Hoci dovolacie konanie začalo, nie je možné v konaní pokračovať, pokiaľ nie sú splnené základné procesné predpoklady pre to, aby súd mohol konať a vo veci dovolania rozhodnúť. Jedným zo základných procesných predpokladom je zaplatenie súdneho poplatku za dovolacie konanie.

Odvolacou námietkou žalobcu bola namietaná skutočnosť, že za podanie dovolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom nie je stanovená poplatková povinnosť, nakoľko spoplatnené je len samotné podanie žaloby.

Z vyššie citovaných ustanovení Zákona o súdnych poplatkoch je zrejmé, že súdny poplatok sa vyrubuje nielen za samotnú žalobu o náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ale i za ďalšie úkony vrátane podaného dovolania. Ak aj žalobca poukazuje na odôvodnenie pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu poslancov, je nutné uviesť, že uvedené odôvodnenie sa vzťahuje najmä na zdôvodnenie „paušálnosti“ súdneho poplatku pre tieto žaloby vo výške 20 eur práve z dôvodu zlepšenia prístupu k spravodlivosti v týchto veciach, teda, aby sa uvedený súdny poplatok nevyberal podľa percentuálnej sadzby v zmysle položky č. 1, ale práve ako poplatok paušálny. Z uvedeného nevyplýva, že sa súdny poplatok platí len za samotné podanie žaloby tak, ako na to poukazuje žalobca v odvolaní. Zo strany okresného súdu nedošlo k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, nakoľko aj v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 39/2007, na ktoré, okrem iného, v odvolaní žalobca poukazuje, ide o súdne konania, resp. poplatky, ktoré v Sadzobníku súdnych poplatkov uvedené nie sú. V konkrétnej veci však o takýto prípad nejde, nakoľko konanie o náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa v Sadzobníku súdnych poplatkov nachádza, a to práve v položke č. 7a. Argumentácia žalobcu v odvolaní je zjavne účelová s cieľom dosiahnuť neplatenie súdneho poplatku za dovolanie.

Nesprávna je aj argumentácia odvolateľa, že dovolacie konanie v danej veci nezačalo až podaním dovolania zo strany žalobcu, vo vzťahu ku ktorému zaplatenie súdneho poplatku prináleží a žaloba vo veci samej bola žalobcom podaná pred 01.10.2012, teda pred účinnosťou zákona č. 286/2012, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Sžf/37/2010 zo dňa 04.08.2011 „tak, ako poplatková pohľadávka vzniká podaním návrhu a je zročná zároveň týmto okamihom, je aj poplatok z odvolania vo veci samej zročný okamihom, keď bolo toto odvolanie podané. Súd môže súdny poplatok vyrubiť a vymáhať až po vzniku poplatkovej povinnosti.“ Predmetné rozhodnutie je tak možné analogicky vykladať aj vo vzťahu k dovolaniu a vzniku poplatkovej povinnosti za dovolacie konanie. Zákon o súdnych poplatkoch v § 17 ods. 2 ustanovuje, že poplatok za odvolanie a dovolanie podané po nadobudnutí účinnosti tohto zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom. Zákon č. 286/2012 Z. z. zaviedol do Zákona o súdnych poplatkoch aj prechodné ustanovenie účinné od 01.10.2012, a to § 18ca, podľa ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. Okresný súd sa spravoval pri vyrubení súdneho poplatku za konanie o dovolaní položkou sadzobníka súdnych poplatkov č. 7a (ako prílohy k Zákonu o súdnych poplatkoch) účinnou v čase vzniku poplatkovej povinnosti, teda podaním dovolania (preto aj správne vo výzve na zaplatenie súdneho poplatku uviedol, že dovolacie konanie bolo začaté po 01.10.2012), s poukazom na ustanovenie § 6 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch. Ani námietka navrhovateľa, že v danej veci nie je dôvodné použitie analógie legis je irelevantné, nakoľko v danom prípade k použitiu analógie zo strany súdu nedošlo.

Odvolací súd poznamenáva, že totožný právny názor vyplýva aj z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 340/2014-8 zo dňa 19. júna 2014 v skutkovo a právne obdobnej veci. Ústavný súd v predmetnom náleze konštatuje, že krajské sudy sa v napadnutých uzneseniach zaoberali a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadali so všetkými odvolacími námietkami sťažovateľa (POHOTOVOSTĚ), ktorý namietal vznik poplatkovej povinnosti podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov v súdnom konaní za iný procesný úkon, ako len samotné podanie žaloby. Napadnuté

uznesenia krajských súdov nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by boli založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení zákona o súdnych poplatkoch (položka 7a sadzobníka súdnych poplatkov).

Vzhľadom na to ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutými uzneseniami a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené.

Nakoľko súdny poplatok za dovolanie nebol dovolateľom uhradený, okresný súd správne postupujúc podľa ustanovenia § 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. v platnom znení dovolacie konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavil. Odvolací súd konštatuje, že poplatník bol riadne poučený o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku, pričom aj v uznesení, ktorým súd dovolacie konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavil, bol poučený, že súd zruší uznesenie, ak žalobca zaplatí súdny poplatok do konca lehoty na podanie odvolania proti predmetnému uzneseniu (§ 10 ods. 3 Zákona o súdnych poplatkoch).

Dovolateľ tak, aj napriek skutočnosti, že od podania dovolania, kedy mu poplatková povinnosť vznikla, mal k dispozícii dostatočne dlhú dobu na zaplatenie súdneho poplatku, si až doposiaľ poplatkovú povinnosť nesplnil a súdny poplatok za dovolanie nezaplatil. Odvolací súd preto napadnuté uznesenie, ktorým súd dovolacie konanie zastavil, podľa ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. a žalovanej, ako v odvolacom konaní úspešnému účastníkovi náhradu trov druhostupňového konania nepriznal, nakoľko táto účastníčka si trovy odvolacieho konania v súlade s ustanovením § 151 ods. 1 O.s.p. nevyčísliła ani ich nežiadala priznať a odvolací súd tak má za to, že si trovy odvolacieho konania neuplatňuje.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.